

PROGRAM WYCHOWAWCZY I PROFILAKTYKI

Zespołu Szkół Budowlanych
im. Wojska Polskiego
w Legnicy

Program wychowawczy i profilaktyki został opracowany dla potrzeb uczniów Zespołu Szkół Budowlanych im. Wojska Polskiego w Legnicy w którego skład wchodzi Technikum nr 4 Szkoła Branżowa 1 stopnia nr 5. W opracowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wzięto pod uwagę lokalizację szkoły, oraz specyfikę środowiska lokalnego oraz diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole, dokonanej poprzez:

- obserwację uczniów na zajęciach dydaktycznych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, na korytarzach w czasie przerw, w bibliotece, na boiskach i sali gimnastycznej, w drodze do i ze szkoły,
- analizę dokumentacji pedagoga szkolnego,
- analizę dokumentacji wychowawców klas, zapisów uwag w dziennikach,
- rozmowy, uwagi i informacje uzyskane od rodziców, dyrektora szkoły, wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Program zawiera:

- profilaktykę uzależnień,
- skuteczność działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w oparciu o przeprowadzoną diagnozę i szeroką współpracę środowiska szkolnego i pozaszkolnego,
- sposób oddziaływania na wszystkich uczniów, a nie tylko tych zagrożonych zjawiskiem narkomanii,
- współpracę rodziców z nauczycielami - budowanie dobrych relacji placówki z rodzicami uczniów.
- przeciwdziałanie agresji,
- obejmuje treści z zakresu uczestnictwa w grupie, postępowania w sytuacjach skrajnych, rozwiązywania problemów,

Program ma charakter informacyjno – edukacyjny. Celem jego jest wywarcie na młodym człowieku takiego wpływu, aby podejmował działania przeciwstawiające się przemocy, agresji, sięgania po alkohol, papierosy czy narkotyki i substancje psychotropowe, środki zastępcze i psychoaktywne. Program zakłada, że posiadanie przez młodzież dobrych informacji zmniejsza ryzyko uzależnienia.

Wychowanie – wobec powszechnego kryzysu wartości – jest elementem bardzo znaczącym we współczesnej szkole. Młody człowiek musi być przygotowany do samodzielnego dokonywania życiowych wyborów, a więc system wychowawczy placówki oświatowej winien mieć na celu kształtowanie wartości.

Wychowanie jest procesem ciągłym, nie odbywa się tylko w ramach godzin wychowawczych. Dokonuje się ono nieustannie – w toku każdej lekcji, przerwy, a przede wszystkim w domu. Rola szkoły zatem – jako partnera rodziców – jest niezastąpiona. Nauczyciele pełnią więc funkcję uzupełniającą i wspomagającą w stosunku do rodziny. Ważnym założeniem programu jest potrzeba ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. C Ostatecznym skutkiem działań wychowawczych powinno być osiągnięcie przez absolwenta technikum i absolwenta szkoły branżowej szeroko pojętej dojrzałości i samodzielności

W pierwszej części programu wychowawczego i profilaktyki znajdują się modele absolwentów naszej szkoły (na poziomie technikum i szkoły branżowej), a więc zespół cech i wartości, których wypracowanie jest wspólnym celem środowisk oddziałujących na ucznia i samego wychowanka. U podstaw modelu leży przekonanie o personalizmie ucznia. To ze względu na potrzebę edukacji i wychowania młodego obywatela, powołano instytucję szkoły; wszystko w tej placówce winno być zatem czynione z myślą o jego szeroko pojętym dobro.

Szanując jego indywidualność, zespół nauczycieli powinien zmierzać do ukształtowania optymalnego modelu ucznia.

W dalszej części programu przedstawione zostały formy oddziaływań na wychowanka, zmierzające do osiągnięcia założonych celów, a także preferowane zasady wychowania oraz profilaktyka realizowana w ramach tego programu.

Szkolny Program Wychowawczy i Profilaktyki zawiera:

- Podstawę prawną.
- Założenia ogólne.
- Sylwetkę absolwenta technikum i szkoły branżowej
- Cele wychowawcze: technikum i szkoły branżowej – formy realizacji.
- Plan działań wychowawczych – zadania i formy realizacji.
- Metody, formy i sposoby realizacji środki działania.
- Postawy wymagające szczególnej aprobaty wychowawczej.
- Zasady przyznawania nagród książkowych za wyniki w nauce, frekwencję i działalność społeczną.
- Sytuacje wymagające interwencji wychowawczej.
- Zasady i tryb postępowania w przypadku nieobecności ucznia w szkole.
- Środki wychowawcze.
- Cele profilaktyki szkolnej
- Zasady oddziaływań profilaktycznych
- Strategię działań profilaktycznych
- Podmioty współpracujące
- Zamierzone efekty

I. Podstawy prawne

został skonstruowany w oparciu o następujące dokumenty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konkordat
- Konwencja Praw Dziecka
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Ustawa o systemie oświaty
- Karta Nauczyciela
- Program polityki prorodzinnej państwa przyjęty 17.11.1998 przez Komitet Społeczny Rady Ministrów
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 w sprawie ramowych statutów publicznych Szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, Poz. 1416 oraz z 2004 r. Nr 66, poz. 606)
- Europejska Karta Praw Człowieka
- Statut Zespołu Szkół Budowlanych im. Wojska Polskiego w Legnicy

- Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 i 405 oraz z 2013 r. poz. 1563);
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124);
- Ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154, 866 i 1650);
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 882).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 24, poz. 128);
- Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249) - § 8.
- Ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity, z 2002 r. Nr 11, poz. 109);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, po. 537);
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 4, poz. 17);
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017, poz. 1591);

Ponadto uwzględnione zostały również wytyczne zawarte w rządowym programie MEN „Bezpieczna i przyjazna szkoła” oraz akcji MEN „Szkoła z pasją”.

II. Założenia ogólne

1. Wychowanie i kształcenie stanowi integralną całość pracy szkoły.
2. Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń, dlatego punktem wyjścia procesu edukacyjnego będą potrzeby rozwojowe wychowanka.
3. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i zachowaniem.
4. Szkoła wychowuje do samodzielnego podejmowania zadań w życiu osobistym, rodzinnym i publicznym.
5. Szkoła wspomaga wychowawczą rolę rodziny.

III. Sylwetka absolwenta technikum i szkoły branżowej

I. Indywidualne cechy osobowości:

1. Dbą o własny rozwój psychofizyczny. Jest świadomy indywidualnych przemian rozwojowych.
2. Ma ukształtowany system wartości, oparty na uniwersalnym i wypracowanym przez pokolenia modelu wartości chrześcijańskich.
3. Umie stopniować wartości i dokonywać dojrzałych wyborów.
4. Uznaje wyższość wartości duchowych nad materialnymi.
5. Szanuje życie i zdrowie we wszystkich przejawach, nie poddaje się uzależnieniom.
6. Ma rozbudzoną pasję poznawczą, rozwija swoje zainteresowania.
7. Jest twórczy w ramach swej działalności.
8. Logicznie i samodzielnie myśli.
9. Umie zorganizować własny warsztat nauki i pracy; umie zaplanować pracę i dokonać samooceny efektywności działań.
10. Jest wdrożony do systematycznej pracy.
11. Jest świadomy swej wartości i autonomii oraz umie ich bronić.
12. Dbą o porządek i czystość wokół siebie, estetykę własnego wyglądu i swojego otoczenia.
13. Rozumie potrzebę odpowiedzialności za słowa i czyny.
14. Jest otwarty i odważny w wyrażaniu poglądów.
15. Ma świadomość panowania nad własnymi emocjami.
16. Jest czynnym, świadomym i odpowiedzialnym uczestnikiem kultury, ma nawyk czytania książek i prasy, korzystania z bibliotek, teatru, kina i innych instytucji kulturalnych; umie dostrzec zagrożenia płynące z prymitywizacji kultury, zwłaszcza masowej.
17. Jest uczciwym i prawnym człowiekiem.
18. Umie znaleźć wsparcie lub samodzielnie rozwiązać własne problemy.
19. Jest samodzielny, przygotowany, przygotowany do dorosłego życia we wszystkich dziedzinach (polityczna, społeczna, rodzinna, zawodowa).

II. Uczeń wobec społeczeństwa:

1. Rozumie lub stara się zrozumieć świat i ludzi.
2. Wychodzi z inicjatywą.
3. Nadąża za rozwojem społecznym, umie się odnaleźć w nowej rzeczywistości.
4. Ceni i szanuje tradycję, umiejętnie z niej czerpie.
5. Jest tolerancyjny, szanuje cudze poglądy, uznaje prawo do inności we wszystkich dziedzinach.
6. Szanuje drugiego człowieka, zarówno osoby dorosłe, jak i rówieśników.
7. Występuje w obronie humanitarnych wartości, sprzeciwia się brutalizacji życia, rosnącej agresji.
8. Niesie pomoc potrzebującym.
9. Jest świadom zagrożeń cywilizacyjnych, m. in. katastrofy ekologicznej.

10. Umie współżyć w grupie, skutecznie się komunikować, zachowuje postawę asertywną.
11. Jest otwarty na kontakty międzynarodowe; umie porozumiewać się w kilku językach, korzysta z nowoczesnych technologii informacyjnych.
12. Jest kulturalny w szerokim tego słowa znaczeniu, dba o kulturę języka.
13. Dostrzega wartość „małej” ojczyzny, pracuje dla jej rozwoju.
14. Charakteryzuje się postawą patriotyczną. Jest obywatelem świadomym swoich praw i obowiązków. Interesuje się sprawami kraju.

IV. Cele wychowawcze – technikum i szkoła branżowa

W swojej pracy wychowawczej nauczyciele wspierają rodziców w realizacji ich zadań wychowawczych tak, aby umożliwić uczniom przejmowanie odpowiedzialności za własne życie i rozwój osobowy. Nauczyciele tworzą w szkole środowisko sprzyjające zarówno wszechstronnemu rozwojowi osobowemu uczniów, jak i ich rozwojowi społecznemu, wspierając przy tym:

- rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- poczucie użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów nauczania, jak i całej edukacji na danym etapie;
- dążenie do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, umiejętne godzenie dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolności własnej z wolnością innych;
- poszukiwanie, odkrywanie i dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- przygotowywanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie
- dążenie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości;
- kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.

Celem nauczyciela w pracy wychowawczej jest wskazanie ideału, zgodnie z którym uczeń dojrzały, dobrze przygotowany do życia w społeczeństwie to człowiek uczciwy, umiejący żyć z innymi i dla innych.

V. *Założenia ogólne*

I. Człowiek i jego emocje

Główne cele pracy wychowawczej:

- ❖ kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych, poczucia własnej wartości, dawania i otrzymywania wsparcia
- ❖ kształtowanie umiejętności akceptacji siebie
- ❖ nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni, miłości
- ❖ wdrażanie postaw asertywnych i wpajanie empatii
- ❖ rozwijanie dojrzałej osobowości i odpowiedzialności
- ❖ kształtowanie określonych postaw wobec określonych wartości
- ❖ integracja zespołu klasowego

Formy realizacji:

- indywidualna opieka nad młodzieżą wymagającą specjalnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne
- obserwacje uczniów podczas lekcji, wycieczek, zabaw
- stworzenie przyjaznego systemu nagród i pochwał, który zwiększy w uczniach poczucie własnej wartości
- wdrażanie programów rozwijających umiejętności interpersonalne
- wspólne rozwiązywanie problemów
- dyskusje problemowe na lekcjach do dyspozycji wychowawcy
- aktywizowanie działań, w których uczeń jest współodpowiedzialny za przedsięwzięcia

II. Intelktualny rozwój ucznia

Główne cele pracy wychowawczej:

- ❖ kształtowanie i rozwijanie umiejętności twórczego i logicznego myślenia oraz wyciągania wniosków
- ❖ rozwijanie uzdolnień twórczych uczniów (artystycznych lub naukowych)
- ❖ rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem tekstu
- ❖ kształtowanie umiejętności korzystania z różnych rodzajów i technik gromadzenia i przekazywania informacji
- ❖ czynne uczestnictwo uczniów w kulturze poprzez lekturę, odbiór tekstów kultury i staranną czystą mowę

Formy realizacji:

- organizowanie olimpiad, konkursów przedmiotowych
- organizowanie wycieczek edukacyjnych
- nietypowe formy nauczania (lekcje w muzeum, BWA, ... bibliotece)
- udział w szkoleniach prowadzonych przez instytucje i firmy związane z rynkiem budowlanym, geodezyjnym, rolniczym i weterynaryjnym
- wyjścia do placówek kulturalnych
- prowadzenie kół zainteresowań
- organizowanie zajęć wyrównawczych dla uczniów zainteresowanych
- indywidualna praca z uczniem zdolnym i przygotowującym się do olimpiady
- stosowania aktywizujących metod pracy na wszystkich zajęciach dydaktycznych
- pobudzanie postaw kreatywnych ucznia w procesie zdobywania umiejętności i gromadzenie wiedzy
- wykorzystanie w procesie dydaktycznym pracowni komputerowych

III. Proekologiczny i prozdrowotny rozwój ucznia

Główne cele pracy wychowawczej:

- ❖ kształtowanie właściwego stosunku do środowiska naturalnego
- ❖ uwrażliwienie na piękno i harmonię w przyrodzie

- ❖ uświadomienie zagrożeń środowiska przyrodniczego wywoływanych działalnością człowieka w miejscu zamieszkania, w regionie i w skali kraju i świata
- ❖ kształtowanie proekologicznych postaw
- ❖ kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie do harmonijnego rozwoju
- ❖ uświadomienie własnej odpowiedzialności za ochronę swojego zdrowia
- ❖ uświadomienie współzależności między wymiarami zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego
- ❖ pokazywanie i wdrażanie aktywnych form spędzenia wolnego czasu
- ❖ wpajanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych
- ❖ przeciwdziałanie nałogom i uzależnieniom tj. sięgania po alkohol, papierosy czy narkotyki i substancje psychotropowe, środki zastępcze i psychoaktywne.
- ❖ wyrabianie nawyków radzenia sobie ze stresem
- ❖ przeciwdziałanie wadom postawy
- ❖ wdrażanie zasad zdrowego odżywiania się

Formy realizacji:

- uwzględnienie w programach nauczania tematyki proekologicznej i prozdrowotnej (realizacja ścieżek edukacyjnych)
- wycieczki do miejsc i instytucji, które mają wpływ na stan środowiska
- udział w olimpiadach i konkursach
- wdrażanie programów profilaktycznych dotyczących ekologii i promocji zdrowia, zbiórka surowców wtórnych
- włączenie się w ogólnopolskie akcje: „Dzień bez papierosa”, „Światowy dzień walki z AIDS”, „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”
- zagospodarowanie terenów zielonych szkoły i stała ich pielęgnacja

IV. Społeczny rozwój ucznia

Główne cele pracy wychowawczej:

- ❖ integracja zespołu klasowego
- ❖ tworzenie właściwego klimatu emocjonalnego w grupie
- ❖ wpajanie postaw altruistycznych
- ❖ kształtowanie umiejętności komunikowania się i negocjacji
- ❖ wskazanie właściwych postaw etyczno – moralnych
- ❖ kształtowanie właściwych postaw obywatelskich
- ❖ wdrażanie do rozwiązywania problemów o charakterze społecznym
- ❖ wdrażanie do samodzielności
- ❖ kształtowanie poczucia odpowiedzialności
- ❖ świadomość istnienia obowiązków wobec własnej ojczyzny
- ❖ ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej
- ❖ rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, ojczyzny
- ❖ rozumienie ciągłości rozwoju kultury i trwałości ludzkich osiągnięć
- ❖ wiązanie aktualnych wydarzeń społecznych, politycznych i kulturowych z przyszłością
- ❖ rozwijanie zainteresowań związanych z kulturą regionu
- ❖ zapoznanie z kulturą, tradycjami innych narodów i ich wpływ na kulturę polską
- ❖ kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowanie decyzji
- ❖ przybliżanie zagadnień życia płciowego człowieka
- ❖ udostępnianie informacji związanych z potrzebami rynku pracy

Formy realizacji:

- zapoznanie zespołu klasowego z Konwencją Praw Dziecka, Powszechną deklaracją Praw Człowieka i dokumentami prawa wewnątrzszkolnego
- określenie charakteru zespołu, wspólnych zainteresowań i ich rozwój
- współdziałanie i współodpowiedzialność za przydzielone zadania
- organizowanie wspólnych innych wyjść i imprez klasowych

- udział w akcjach charytatywnych i zbiórkach na rzecz szkoły i środowiska
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze Świętami Narodowymi
- kontakt ze środowiskiem lokalnym i regionalnym rozwijanie wiedzy o historii regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny
- samoocena zachowania ucznia
- pełnienie dyżurów klasowych
- wykonywanie prac na rzecz szkoły
- pogadanki dotyczące symboli narodowych, Patrona Szkoły
- przygotowanie uczniów do samodzielnego poszukiwania źródeł i przyczyn konkretnych zjawisk naszej cywilizacji i kultury
- ułatwianie rozumienia aktualnych wydarzeń społecznych, politycznych i kulturalnych przy wykorzystaniu szeroko rozwiniętej wiedzy
- rozwijanie świadomego, krytycznego odbioru dzieł kultury oraz samodzielnego poznawania różnych obszarów humanistyki
- kształtowanie tradycji i obrzędów narodowych, szkolnych, klasowych
- wyjścia do teatru, kina, muzeum, galerii, biblioteki
- uczestnictwo młodzieży w różnych formach pozaszkolnego życia kulturalnego
- rozwijanie problemów i pokazywanie trudności okresu dorastania
- rola autorytetu w życiu człowieka
- kształtowanie postaw prorodzinnych i prospołecznych
- uświadomienie roli rodziny w życiu człowieka,
- wyrażanie szacunku dla siebie oraz innych ludzi, ich wysiłku i pracy
- spotkanie młodzieży klas kończących z przedstawicielami Rejonowego Urzędu Pracy
- uświadomienie sobie „mocnych” i słabych stron oraz możliwości ich wykorzystania na rynku pracy

VI. Zadania szczegółowe

I. Człowiek i jego emocje

Zadania:

- ❖ pomoc w adaptowaniu się do wymagań nowej szkoły
- ❖ integrowanie zespołu klasowego
- ❖ zachęcanie do wyrażania swej opinii i uczuć
- ❖ wdrażanie postaw asertywnych
- ❖ wpajanie zasad tolerancji (poszanowania uczuć innych)

Formy realizacji:

- poznanie środowiska rodzinnego uczniów (ankieta, wywiad)
- spotkania lub wycieczki integracyjne
- indywidualizacja działań wychowawczych
- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną
- organizowanie w klasach świąt: Dzień Chłopca, Andrzejkki, Mikołajki...
- inicjowanie działań na rzecz szkoły i klasy (troska o wystrój pomieszczeń, aktywny udział w imprezach szkolnych)
- inicjowanie dyskusji na tematy kontrowersyjne: („Masz rację, ale...”)

II. Rozwój społeczny

Zadania:

- ❖ wpajanie postaw altruistycznych, zwłaszcza wobec osób starszych i słabszych
- ❖ kształtowanie poczucia odpowiedzialności
- ❖ motywowanie do poznawania dziejów swojej rodziny
- ❖ rozwijanie szacunku do tradycji środowiskowych, narodowych, religijnych
- ❖ wychowanie regionalne
- ❖ zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu

Formy realizacji:

- sporządzanie drzewa genealogicznego swojej rodziny – podtrzymywanie tradycji
- ukazywanie związków pomiędzy tradycją rodzinną i narodową przy organizowaniu świąt: Wielkiej Nocy, Bożego Narodzenia
- znajomość znaczenia naturalnego i kulturalnego dziedzictwa regionu
- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi (11 listopada, święta majowe ...)
- organizowanie i udział w konkursach o tematyce regionalnej i europejskiej
- tradycje szkoły (konkurs wiedzy o patronie)
- poszukiwanie w literaturze i filmie wzorów godnych naśladowania
- współpraca z instytucjami pozarządowymi (TPD, wolontariat)
- uczestniczenie w życiu środowiska lokalnego poprzez występy szkolnego zespołu tanecznego
- promowanie tańców ludowych w zaprzyjaźnionych placówkach oświatowych

III. Rozwój intelektualny

Zadania:

- ❖ rozwijanie umiejętności twórczych
- ❖ budzenie ciekawości poznawczej
- ❖ wpajanie konieczności dalszej edukacji
- ❖ rozwijanie świadomości o celowości uczenia się
- ❖ zapoznanie ze sposobami korzystania ze źródeł informacji
- ❖ umożliwienie rozwoju zainteresowań i talentów

Formy realizacji:

- indywidualizacja procesu nauczania
- organizacja szkolnych konkursów przedmiotowych, tematycznych i plastycznych
- udział w konkursach, olimpiadach, zawodach pozaszkolnych
- prezentacja własnych zainteresowań i twórczości
- wyjazdy i wyjścia do operetki, teatru, kina....
- edukacja czytelnicza i medialna
- organizacja zajęć pozalekcyjnych

IV. Rozwój zdrowotny

Zadania:

- ❖ wpajanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych
- ❖ przeciwdziałanie nałogom i uzależnieniom
- ❖ promowanie zdrowego stylu życia
- ❖ uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych
- ❖ propagowanie modelu aktywnego spędzenia wolnego czasu
- ❖ wskazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska przyrodniczego
- ❖ wyrabianie nawyków radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi
- ❖ przeciwdziałanie wadom postawy
- ❖ wdrażanie zasad zdrowego sposobu odżywiania się

Formy realizacji:

- realizacja działań zawartych w Programie Wychowawczym i Profilaktyki
- realizacja projektu edukacyjnego dot. zdrowia
- udział w konkursach promujących zdrowy styl życia
- integracja między przedmiotowa (wychowanie fizyczne, biologia, chemia...)
- organizowanie konkursów plastycznych (np. na plakat promujący zdrowy styl życia)
- włączenie się w akcje ogólnopolskie promujące zdrowy styl życia (np. „Dzień bez papierosa”)
- organizowanie klasowych i ogólnoszkolnych imprez rekreacyjno – sportowych
- wyjazdy klasowe łączące aktywny wypoczynek z edukacją ekologiczną
- poznanie technik konstruktywnego radzenia sobie ze stresem

IX. Metody i środki działania.

A. Formy i środki działania

Wychowanie przejawia się przez wszystkie zajęcia lekcyjne, a także tematykę godzin wychowawczych, lekcje religii, wycieczki, zajęcia pozalekcyjne, imprezy klasowe i szkolne.

- ❖ Tematyka godzin wychowawczych związana jest z problematyką „Programu Wychowawczego i Profilaktyki”. Równolegle wybrana tematyka winna być włączona do realizacji wszystkich przedmiotów nauczania.
- ❖ Prelekcje związane z założeniami „Programu Wychowawczego i Profilaktyki” wygłoszone przez specjalistów dla rodziców naszych uczniów.
- ❖ Spotkanie z rodzicami:
  - -ogólnoszkolne z dyrekcją , połączone z pedagogizacją rodziców
  - -klasowe z wychowawcą
  - -indywidualnie
- ❖ Indywidualne rozmowy młodzieży z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, nauczycielami.
- ❖ Stała współpraca wszystkich nauczycieli z pedagogiem i psychologiem szkolnym w rozwiązywaniu bieżących problemów wychowawczych.
- ❖ Możliwość działania Samorządu Uczniowskiego oraz innych organizacji młodzieżowych mających prawo działać na terenie szkoły.
- ❖ Opracowanie kalendarza imprez na każdy rok.
- ❖ Wycieczki turystyczne i przedmiotowe.
- ❖ Zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych.
- ❖ Pomoc w umiejętnym spędzaniu wolnego czasu
- ❖ Pomoc bibliotekarzy w zdobywaniu i opracowaniu tematów związanych z „Programem Wychowawczym i Profilaktyki „
- ❖ Podtrzymywanie i rozwijanie dobrych tradycji szkoły:
  - ślubowanie uczniów klas pierwszych i absolwentów
  - obchody rocznic i świąt państwowych / religijnych
  - festyn szkolny
  - satysfakcjonowanie laureatów konkursów i olimpiad

B. Zadania nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły oraz rodziców

NAUCZYCIELE I INNI PRACOWNICY SZKOŁY

- ❖ Nauczyciel prowadzi pracę dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą oraz jest odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy oraz za życie, zdrowie i bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów.
- ❖ Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swojego przedmiotu elementy programu wychowawczego naszej szkoły.
- ❖ Każdy nauczyciel kieruje się dobrem ucznia i jest do dyspozycji ucznia, aby prowadzić z nim rozmowy indywidualne.
- ❖ Nauczyciele wspierają rozwój uczniów w dziedzinach ustalonych planem pracy szkoły.
- ❖ Nauczyciele realizują zadania klasy i wychowanie w danej klasie.

- ❖ Nauczyciel ma świadomość, że warunkiem stawiania uczniowi wymagań punktualności i obecności na lekcjach jest rzetelne odnotowanie obecności w dzienniku oraz solidne przygotowanie zajęć.
- ❖ Nauczyciel zachowuje neutralność polityczną w pracy dydaktycznej i wychowawczej.
- ❖ Wszystkich nauczycieli obowiązuje stałe doskonalenie pedagogiczno-psychologiczne.
- ❖ Obowiązkiem każdego nauczyciela jest każdorazowe reagowanie na dostrzeżone dobro i zło.
- ❖ Nauczyciele i inni pracownicy szkoły sami dbają o godność zawodową.
- ❖ Nauczyciel wspiera rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania.
- ❖ Nauczyciel udziela uczniom pomocy w przewyżczeniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów.

WYCHOWAWCA

Wychowawca jest inicjatorem i partnerem poczynań uczniowskich, organizatorem całokształtu wychowania i kształcenia szkolnego w odniesieniu do jego klasy. Reprezentuje wobec swojej klasy Radę Pedagogiczną szkoły, zaś wobec Rady Pedagogicznej - klasę. Jest rzecznikiem interesów ucznia wobec dyrekcji i nauczycieli, a rzecznikiem instytucji szkolnej wobec uczniów.

1. Opracowuje w oparciu o „Program Wychowawczy i Profilaktyki”- klasowy plan wychowawcy (w porozumieniu z uczniami i rodzicami).
2. Tworzy warunki wspomagające rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie.
3. Podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej, inspiruje i wspomaga działanie zespołów klasowych.
4. Podejmuje działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.
5. Uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy, w których uczestniczą wychowankowie.
6. Otacza indywidualną opieką każdego ucznia i zespół klasowy.
7. Współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawczo – dydaktyczne wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka.
8. Planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami:
  - a) różne formy życia zespołowego integrujące zespół uczniowski (wycieczki, imprezy klasowe i ogólnoszkolne)
  - b) ustala treść i formy zajęć tematycznych godzin do dyspozycji wychowawcy klasy
  - c) ustala wspólnie z zespołem klasowym okresową i roczną ocenę z zachowania, która powinna uwzględniać:
  - d) - funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym i pozaszkolnym
  - respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych form etycznych
9. Utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu:
  - zapoznania ich z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno – wychowawczymi oraz wewnątrzszkolnym systemem oceniania
  - pobudza aktywność rodziców w ich działaniach, wspomagających klasę i szkołę

- czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, jest w stałym kontakcie z rodzicami, zna sytuację pozaszkolną wychowanka
  - ustala wspólny program oddziaływań wychowawczych opartych na wzajemnej współpracy i pomocy
  - organizuje okresowe spotkania z rodzicami, a w miarę potrzeb indywidualne
10. W przypadku niepokojącej sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w klasie wychowawca ma obowiązek:
- powiadomić o problemach dyrekcję, zespół wychowawcy i pedagoga szkolnego
  - zorganizować spotkanie nauczycieli uczących z rodzicami i uczniami klasy
11. Wychowawca klasy jest zobowiązany do wykonania czynności administracyjnych dotyczących klasy a w szczególności:
- prowadzenia dziennika lekcyjnego (e-dziennika), arkusza ocen, wypisywania świadectw, sporządzanie zestawień statystycznych dotyczących klasy, opinii o swoich wychowankach
12. Wychowawca sprawuje opiekę i nadzór nad uczniami pełniącymi dyżur na terenie szkoły
13. Współpracuje z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności /także zdrowotnych/ oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów. Organizację i formy udzielania tej pomocy na terenie szkoły określają przepisy w sprawach zasad udzielania uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej
14. Wychowawca ma prawo korzystać w swej pracy z pomocy merytorycznej i metodycznej ze strony właściwych placówek i instytucji oświatowych i naukowych; początkującym wychowawcom pomocy w ich pracy udziela nauczyciel starszy stażem, który pełni rolę ich opiekuna.

RODZICE

1. Każdy z rodziców powinien uczestniczyć w życiu szkoły i klasy zgodnie z jej założeniami wychowawczymi
2. Rodzice powinni uczestniczyć w zebraniach rodziców, prelekcjach poświęconym zagadnieniom wychowawczym.
3. Zobowiązuje się rodziców do zawiadamiania wychowawców o nieobecności ucznia i dostarczeniu zwolnień pisemnych oraz stałego kontaktu z wychowawcą w innych sytuacjach wychowawczych.
4. Rodzice powinni:
  - a) dbać o odpowiedni do sytuacji strój i wygląd dziecka.
  - b) materialnie i organizacyjnie wspierać działalność klasy i szkoły.
5. Propozycje współpracy rodziców ze szkołą to udział w:
  - spotkaniach i prelekcjach
  - uroczystościach związanych z życiem szkoły
  - wycieczkach, imprezach kulturalnych
  - działaniach gospodarczych
  - pracach Rady Rodziców

PEDAGOG SZKOLNY

1. Opracowuje na każdy rok szkolny ramowy plan pracy, obejmujący także zasady współdziałania szkoły z poradnią psychologiczno – pedagogiczną zatwierdzony przez Dyrektora po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej
2. Rozpoznaje warunki rodzinne, zdrowotne, materialne i psychofizyczne uczniów.
3. Udziela indywidualnej i zespołowej pomocy terapeutycznej potrzebującym tego uczniów.
4. Prowadzi sprawy z zakresu pomocy materialnej dla uczniów.
5. Udziela rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie przez nich trudności w wychowaniu własnych dzieci.
6. Udziela pomocy wychowawcom i pozostałym nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
7. Kieruje uczniów na badania specjalistyczne.
8. Współpracuje z instytucjami działającymi na terenie miasta świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc dzieciom i rodzicom.

X. Postawy zasługujące na szczególną aprobatę wychowawczą

1. Aktywny udział w życiu klasy i szkoły i reprezentowania jej na zewnątrz.
2. Praca nad sobą – poprawa ocen, zaprzestanie spóźnień, opanowanie agresji i innych emocji negatywnych.
3. Inicjatywa i zaangażowanie w różnorodne działalności w czasie wolnym od zajęć.
4. Systematyczna dbałość o klasę lub pracownię.
5. Systematyczna dbałość o otoczenie szkoły.
6. Pomoc koleżeńska – niepełnosprawnym kolegom, w nauce, w trudnej sytuacji materialnej.
7. Dobry wpływ na kolegę.
8. Szczególnie wyróżniająca się kultura i subtelność.
9. Wyjątkowe zasługi dla ochrony życia, zdrowia, mienia, środowiska przyrodniczego.
10. Aktywny udział na rzecz środowiska lokalnego.

IX. Zasady przyznawania nagród i wyróżnień za wyniki w nauce, frekwencję i działalność społeczną

I. Ucznia można nagrodzić nagrodami książkowymi lub rzeczowymi

1. Za wybitne osiągnięcia w nauce – Na zakończenie roku szkolnego dla każdego typu szkół nagrody dla uczniów mających średnią ocen co najmniej 4,75; sprawowanie wzorowe lub bardzo dobre, brak ocen dopuszczających.
2. Za wzorową postawę i frekwencję otrzymuje uczeń, który nie opuścił ani jednej godziny lekcyjnej w ciągu roku szkolnego
3. Za osiągnięcia w olimpiadach przedmiotowych, konkursach zawodowych, sportowych i przeglądach artystycznych.

4. Nagrodę najlepszego absolwenta – otrzymuje uczeń, który zdał najlepiej egzamin maturalny (średnia ocen co najmniej 4,6) lub egzamin z przygotowania zawodowego .

II. Nagrodami dla ucznia są również:

1. Pochwała wychowawcy klasy.
2. Pochwała Dyrektora wobec całej klasy.
3. Pochwała wychowawcy lub Dyrektora wobec uczniów szkoły.
4. List pochwalny wychowawcy lub Dyrektora do rodziców
5. Dyplom ucznia od Dyrektora.
6. Nagroda rzeczowa od wychowawcy lub Dyrektora.
7. Nagroda pieniężna (stypendium jednorazowe) za najlepsze wyniki w nauce - w miarę możliwości szkoły

III. Wychowawca lub Dyrektor, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, może postanowić o przyznaniu nagrody w innej formie.

IV. Postanowienia końcowe.

1. Do nagród mają prawo typować uczniów wychowawcy klas i opiekunowie agend działających na terenie szkoły.
2. Z wnioskiem o przyznanie nagrody może wystąpić każdy członek społeczności szkolnej za pośrednictwem swoich przedstawicieli, z tym, że wniosek taki nie ma charakteru wiążącego.

X. Sytuacje wymagające interwencji wychowawczej.

1. Niesolidność, nieterminowość, nie wywiązywanie się z zobowiązań.
2. Nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych i spotkań integrujących klasę.
3. Spóźnienia na zajęcia
4. Nieodpowiedni strój i wygląd: niechlujny, niehigieniczny, wyzywający makijaż, wskazujący na przynależność do nieformalnych grup młodzieżowych zagrażających porządkowi i bezpieczeństwu publicznemu.
5. Dewastowanie i marnotrawstwo dóbr materialnych.
6. Niszczenie środowiska przyrodniczego.
7. Nieopanowany gniew, agresywne zachowanie.
8. Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej (wobec ludzi i zwierząt
9. Krzywdzenie innych poprzez bezpośrednie podważanie autorytetu lub opinii. Zaleca się unikanie wyrażania opinii negatywnej o ludziach
10. Unikanie odpowiedzialności za popełnione czyny poprzez obarczanie winą innych
11. Wynoszenie się ponad innych, np. nadmierne chwalenie się dobrami materialnymi, strojem, przywilejami
12. Palenie papierosów.
13. Picie alkoholu.
14. Stosowanie środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych i psychoaktywnych. Rozprowadzanie środków odurzających
15. Kłamstwa, kręctwa.

16. Fałszerstwo.
17. Kradzież.
18. Wulgarny sposób bycia: zachowanie, gesty, słownictwo, wygląd.
19. Wulgaryzowanie uczuć intymnych swoich i cudzych.
20. Brak szacunku dla rodziców i innych osób starszych.
21. Obojętność wobec czynionego zła np. brak reakcji na niszczenie, dewastowanie, znęcanie się itp.
22. Czyny podlegające kodeksowi karnemu.
23. Sytuacje gorszące i deprawujące związane z seksem.
24. Zachowanie narażające na szwank dobre imię szkoły.

XI. Zasady i tryb postępowania w przypadku nieobecności ucznia w szkole

- Obowiązkiem ucznia jest uczęszczać na wszystkie zajęcia dydaktyczne.
- Usprawiedliwienie nieobecności powinno odbyć się na najbliższej godzinie do dyspozycji wychowawcy po powrocie ucznia do szkoły (po tym terminie godziny pozostają nieusprawiedliwione)
- W ciągu dwóch dni rodzice zobowiązania są do zawiadomienia wychowawcy klasy o przedłużającej się chorobie.
- Jeżeli uczeń opuścił 10 godzin bez usprawiedliwień wychowawca klasy zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
- Jeżeli uczeń opuścił 15 godzin bez usprawiedliwienia wychowawca klasy udziela uczniowi upomnienia, a następnie wzywa rodziców do szkoły.
- Jeżeli uczeń opuścił 25 godzin i więcej bez usprawiedliwienia wychowawca analizuje przyczyny jego nieobecności i podejmuje decyzje.
- Wychowawca wnioskuję do Dyrektora szkoły o udzielenie kary zgodnie ze statutem szkoły.

XII. Środki wychowawcze

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem (nauczyciel, który pierwszy zetknął się z problemem).
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem.
3. Rozmowa wychowawcy z rodzicami:
  - telefoniczna
  - z wezwaniem do szkoły
  - w obecności dyrekcji
4. Rozmowa pedagoga z uczniem

5. Rozmowa dyrektora z uczniem
6. Obniżenie stopnia z zachowania o jeden stopień lub o więcej niż jeden
7. Warunkowe pozostawienie w szkole z groźbą usunięcia w przypadku następnego wykroczenia.
8. Relegowania ze szkoły po wyczerpaniu innych środków.
9. Naprawienie popełnionej winy lub wyrządzonej szkody. Przeproszenie.
10. Zaproponowanie konkretnej pracy w godzinach wolnych od zajęć lekcyjnych.
11. Odebranie prawa do wycieczki lub innej imprezy klasowej lub szkolnej.
12. Skorzystanie z pomocy specjalisty np. psychologa, lekarza (psychiatry), prawnika.

CELE PROFILAKTYKI SZKOLNEJ

Cel główny:

- kształtowanie umiejętności psychologicznych i kompetencji społecznych, które w znacznym stopniu obniżą ryzyko występowania zachowań niepożądanych podejmowanych przez młodzież zagrażających ich zdrowiu i życiu.

Cele szczegółowe:

- poznanie i przestrzeganie przez uczniów norm społecznych,
- budowanie poczucia własnej wartości każdego ucznia i tolerancji wobec inności,
- wskazanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami i trudnymi sytuacjami,
- ćwiczenia umiejętności zachowań asertywnych,
- zrozumienie mechanizmu i przyczyn powstawania agresji,
- poznawanie sposobów rozwiązywania konfliktów,
- kształcenie umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi, w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej,
- dostarczenie wiedzy na temat uzależnień i substancji uzależniających, ich negatywnego wpływu na życie człowieka,
- pokazanie perspektyw zdrowego życia i satysfakcji osobistej bez zażywania środków uzależniających,
- kształcenie umiejętności podejmowania decyzji, dokonywania wyborów,
- wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi,
- poznanie konsekwencji zachowań destruktywnych,
- przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, państwie.

ZASADY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

- zapewnienie bezpieczeństwa uczniom biorącym udział w programie: poszanowanie ich godności, podmiotowości i indywidualności, zapewnienie dyskrecji, dostosowanie działań do wieku, poziomu rozwoju, potrzeb i ujawniających się problemów,
- wybór najskuteczniejszych metod i form oddziaływań,
- rzetelność informacji.

STRATEGIA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

- systematyczne rozpoznawanie i diagnoza potrzeb środowiska uczniów,
- bieżący monitoring efektów działań ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów uczniów,
- systematyczna realizacja Programu Wychowawczego i Profilaktyki przez wszystkich nauczycieli, szczególnie wychowawców na poziomie klas oraz przez pedagoga szkolnego – monitorującego całokształt środowiska szkolnego i wspierającego nauczycieli w działaniach profilaktycznych,
- dostosowanie treści i form działań do stopnia rozwoju psychospołecznego uczniów oraz poziomu wiedzy i umiejętności przez nich posiadanych.

METODY, FORMY I SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

Metody, formy i czas realizacji zadań ustalane są na bieżąco przez osobę kierującą oddziaływaniami profilaktycznymi, ponieważ muszą być dostosowane do specyfiki jednostki lub grupy poddanej oddziaływaniu oraz do możliwości placówki, szkoły, instytucji i osób wspierających oddziaływanie.

Metody:

- podająca: uczenie się przez słuchanie, czytanie, oglądanie,
- problemowa: uczenie się przez oddziaływanie,
- eksponująca: uczenie się przez przeżywanie.

Formy:

- rozmowy indywidualne,
- pogadanki na godzinach wychowawczych,
- spotkania z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, terapeutą,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- koła zainteresowań,
- zajęcia warsztatowe,
- dyskusje, debaty,
- filmy i spektakle profilaktyczno-edukacyjne,
- wycieczki,
- pogadanki z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, itp.,
- spotkania prewencyjne,
- zebrania z rodzicami,
- konkursy, olimpiady,
- imprezy sportowe,
- uroczystości szkolne,
- szkoleniowe rady pedagogiczne,
- prelekcje dla rodziców.

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Poradnia Terapii Uzależnień
- Sąd
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- świetlice środowiskowe

ZAMIERZONE EFEKTY

W wyniku realizacji niniejszego programu uczniowie:

- będą świadomi zagrożeń współczesnego świata i będą wiedzieli jak się przed nimi uchronić,
- zostaną wyposażeni w wiedzę i umiejętności, które pomogą im prawidłowo funkcjonować w grupie rówieśniczej i przygotowują ich do pełnienia różnorodnych ról społecznych w dorosłym życiu,

rodzice uczniów:

- bardziej zaangażują się w podejmowane przez szkołę działania profilaktyczne wobec własnych dzieci,
- uświadomią sobie fakt, jak wiele zależy od ich postaw, sposobów przekazywania wzorców osobowych i wartości oraz metod wychowawczych,

nauczyciele:

- podwyższą swoje kompetencje w dziedzinie wychowania i profilaktyki.

CZYNNIKI RYZYKA I ICH PRZYCZYNY

Do rozpoznanych w szkole czynników ryzyka należą:

zachowania ryzykowne	przyczyny
brak motywacji do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ rówieśników w klasie • lenistwo, brak systematyczności • brak ambicji • mało przydatne życiowo informacje w podręcznikach szkolnych • brak zainteresowania ze strony rodziców
wysoka absencja	<ul style="list-style-type: none"> • patologia domu rodzinnego • brak zainteresowania dzieckiem ze strony rodziców • emigracja zarobkowa rodziców • problemy w nauce • brak zainteresowania nauką • poczucie bezkarności • uległość wobec kolegów
używanie substancji uzależniających: sięgania po alkohol, papierosy czy narkotyki i substancje psychotropowe, środki zastępcze i psychoaktywne.	<ul style="list-style-type: none"> • ciekawość • presja grupy • moda • sytuacja domowa • reklama w mediach • łatwy dostęp do używek
brak kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> • złe wzorce wyniesione z domu • normy obyczajowe lansowane przez media

	<ul style="list-style-type: none"> • chęć zwrócenia na siebie uwagi, zaimponowanie rówieśnikom • ubóstwo językowe • manifestowanie dorosłości
przemoc	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ rówieśników • nieumiejętność radzenia sobie z problemami • sposób na odreagowanie stresu • chęć dominowania, zaistnienia w grupie • zaburzone relacje rodzinne • zły przykład dorosłych
problemy natury psychicznej: problemy uczuciowe, niska samoocena, zaburzenia nastroju, zaburzenia jedzenia	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne doświadczenia • brak akceptacji wśród rówieśników • zaburzona struktura rodziny • odrzucenie emocjonalne • moda, dążenie do kulturowego ideału urody

ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE

Kształtowanie postaw i wpajanie wartości.

zakres oddziaływań	oddziaływania profilaktyczne	osoby odpowiedzialne za działania
1. Rozwijanie wolontariatu i pracy charytatywnej jako sposobu na kształtowanie postawy tolerancji wobec inności i słabości, zrozumienia dla problemów innych.	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie szacunku do innych ludzi bez względu na wyznanie religijne, środowisko społeczne, status materialny rodziny, narodowość • przybliżenie idei wolontariatu, zachęcenie do uczestnictwa w Szkolnym Wolontariacie oraz w Szkolnym Kole TPD; udział w akcjach wewnątrzszkolnych (np. zbiórka słodczy i przyborów w ramach akcji „Uśmiech pod choinkę”, „Wielkanocny zajęczek”, zbiórka żywności dla podopiecznych TPD, itp.) • wdrażanie do organizowania pomocy potrzebującym; udział w akcjach na terenie miasta i okolicy (np. zbiórka żywności, akcja „Żonkil”, itp.); współpraca ze stacją krwiodawstwa i PCK • wykorzystywanie pomysłów młodzieży, zachęcanie do organizowania akcji na rzecz 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny

	<p>pomocy innym przez młodzież (akcja „Szkoła przyjazna zwierzętom”)</p>	
<p>2. Zwiększenie świadomości praw i obowiązków w kontekście relacji z drugim człowiekiem i społecznością.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów klas I i przypomnienie pozostałym Statutowych obowiązków i praw ucznia i nauczyciela, w szczególności obowiązku szkolnego i obowiązku nauki • omawianie tematyki praw i obowiązków wobec społeczeństwa, ojczyzny, planety – lekcje wychowawcze • przybliżenie tematyki związanej z tolerancją dla inności, niepełnosprawności, ubóstwa 	<p>wychowawcy</p>
<p>3. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami ustalania oceny z zachowania • wdrażanie do zadośćuczynienia za wyrządzone przewinienia (np. w przypadku szkód materialnych angażowanie w prace użyteczne dla szkoły, w przypadku szkód fizycznych i emocjonalnych angażowanie w pomoc poszkodowanemu • pogadanki z przedstawicielami Policji na temat odpowiedzialności młodzieży wobec prawa 	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p>

Poznanie siebie, rozwijanie swoich talentów, zainteresowań.

zakres oddziaływań	oddziaływania profilaktyczne	osoby odpowiedzialne za działania
<p>1. Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań i talentów jako alternatywa dla zachowań niepożądanych, sposób na spędzenie wolnego czasu oraz wzmocnienie własnej wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie urozmaiconej oferty zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań, umożliwienie korzystania z nich każdemu uczniowi zgodnie z jego preferencjami • zachęcenie uczniów z problemami do udziału w kołach zainteresowań i zajęciach pozalekcyjnych, szczególnie sportowych; pomoc w dobraniu zajęć do predyspozycji ucznia 	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p>

<p>2. „Wyszukiwanie” uczniów zdolnych i pomoc w rozwijaniu ich talentów jako sposób na zapobieganie zniechęceniu do nauki i problemom psychologicznym i wychowawczym tych uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na uczniów zdolnych • indywidualne porady i wsparcie dla tych uczniów • motywowanie uczniów zdolnych do udziału w różnorodnych konkursach i olimpiadach 	<p>nauczyciele</p>
<p>3. Rozbudzanie i ukierunkowywanie aspiracji młodzieży związanych z wyborem drogi życiowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwianie zapoznania się młodzieży z ofertą szkół wyższych przez uczniów technikum (Targi Edukacyjne, Targi Pracy, reklama poszczególnych szkół w ramach rekrutacji), oraz ze szkołami wyższego szczebla dla uczniów szkoły branżowej. • prowadzenie zajęć z elementami doradztwa zawodowego • rozmowy indywidualne i badania testowe – porady dotyczące samopoznania, wyboru drogi życiowej i zawodu 	<p>doradca zawodowy, pedagog</p>

Bezpieczeństwo i zdrowie.

zakres oddziaływań	oddziaływania profilaktyczne	osoby odpowiedzialne za działania
<p>I. Zapewnienie młodzieży poczucia bezpieczeństwa i zwiększenie umiejętności dbania o bezpieczeństwo własne i innych.</p> <p>1. Stosowanie rozwiązań organizacyjnych sprzyjających bezpieczeństwu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działanie monitoringu w szkole • dyżury nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych w budynku i na boisku szkolnym • pokój pedagoga – jako miejsce sprzyjające zgłaszaniu i rozwiązywaniu problemów • zacieśnianie współpracy z Policją i Strażą Miejską • włączanie rodziców do pomocy w sprawowaniu opieki nad uczniami podczas organizowanych przez szkołę: 	<p>Kierownik gospodarczy, nauczyciele, pedagog</p>

	dyskotek, biwaków, wycieczek, ognisk	
2. Zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i zagrażającymi bezpieczeństwu fizycznemu i psychicznemu.	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżenie treści związanych z obroną cywilną, pierwszą pomocą, zagrożeniami ekologicznymi na zajęciach dydaktycznych • zapoznanie uczniów i rodziców z normami obowiązującymi w szkole (Statut Szkoły, WZO, PSO) oraz procedurami postępowania pracowników szkoły w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością, przemocą i demoralizacją lub innych zagrożeń • spotkania i pogadanki z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej na temat przestrzegania przez młodzież zasad bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności młodzieży za popełniane przez nią wykroczenia • reagowanie na przemoc i konflikty wśród uczniów – rozwiązywanie ich poprzez dialog, mediacje, konfrontacje • uczenie krytycznego stosunku do mediów, rozróżniania wartości pozytywnych od negatywnych obecnych w środkach masowego przekazu; powstrzymywanie przed bezkrytycznym przyjmowaniem treści reklam (zwłaszcza leków i alkoholu) • wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów dotyczących bezpiecznego 	Wychowawcy nauczyciele

	<p>korzystania z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i upowszechnianie materiałów dla nauczycieli i rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez dzieci i młodzież. • lekcje wychowawcze i zajęcia warsztatowe dotyczące różnych form przemocy i sposobów radzenia sobie z nimi (przemoc fizyczna, psychiczna); zjawisko stalkingu – uporczywego nękania także za pomocą środków multimedialnych • udzielanie wsparcia i pomocy uczniom i rodzicom w sytuacjach trudnych (uzależnienie, przemoc domowa) – informowanie o miejscach i formach pomocy; pośrednictwo w nawiązaniu kontaktu ze specjalistami 	
<p>II. Budowanie u młodzieży świadomości jak ważną wartością jest zdrowie, rozwijanie umiejętności dbania o nie i tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu.</p> <p>1. Zapoznanie młodzieży z tematyką chorób cywilizacyjnych (HIV, AIDS) i sposobami zapobiegania im.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • treści przekazywane na lekcjach biologii, WOS, EDB, WDŻ, edukacja prozdrowotna na WF • gazetki • konkursy wiedzy 	<p>nauczyciele</p>
<p>2. Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów natury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć warsztatowych dotyczących 	<p>Pedagog wychowawcy</p>

<p>psychicznej: zaburzenia nastroju, nerwice, depresje, m.in. związanych z wyjazdem rodziców w celach zarobkowych.</p>	<p>radzenia sobie z emocjami, stresem</p> <ul style="list-style-type: none"> • stwarzanie przyjaznych uczniowi warunków nauki w czasie lekcji • prowadzenie zajęć wychowawczych na temat radzenia sobie z nieśmiałością i odrzuceniem • monitorowanie sytuacji uczniów, których rodzice wyjechali do pracy za granicę i udzielanie im różnych form wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego 	
<p>3. Przekazywanie uczniom wiedzy na temat rozwoju biologicznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie problemów związanych z dojrzewaniem biologicznym, higieną osobistą, wczesną inicjacją seksualną, świadomym i odpowiedzialnym rodzicielstwem podczas spotkań z położną dla dziewcząt, czy przedstawicielami służby zdrowia dla chłopców 	<p>nauczyciele</p>
<p>4. Zapobieganie używaniu przez młodzież substancji psychoaktywnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w tym środków zastępczych i leków używanych w celach pozamedycznych • realizacja edukacji zdrowotnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom (zajęcia dotyczące przyczyn i konsekwencji przyjmowania używek i środków psychoaktywnych: papierosy, e-papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, „substancje 	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele pedagog</p>

	<p>psychotropowe, środki zastępcze i psychoaktywne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spektakli i zajęć profilaktycznych • spotkania z przedstawicielami MONAR-u • opracowanie, zgromadzenie i upowszechnianie publikacji skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat ryzyka używania środków psychoaktywnych, itp. • Współpraca z Policją • Pedagogizacje rodziców • Współpraca z rodzicami – budowanie dobrych relacji 	
<p>5. Podniesienie świadomości młodzieży na temat roli właściwego odżywiania dla zdrowia i zagrożeń związanych z niewłaściwym odżywianiem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie i realizacja w szkole programów służących promocji zdrowego stylu życia • upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia • lekcje wychowawcze i pogadanki na temat zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość) • przekazywanie treści dotyczących zdrowego żywienia na zajęciach przedmiotowych • opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców. 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>
<p>6. Propagowanie aktywnego wypoczynku jako ważnego elementu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu aktywności fizycznej 	<p>wychowawcy nauczyciel W-F rodzice</p>

profilaktyki zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • świadome planowanie, wdrażanie, monitorowanie szkolnej polityki w zakresie aktywności fizycznej • podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego (szeroka oferta zajęć sportowych, rekreacyjnych, wycieczek; organizowanie szkolnych rozgrywek sportowych; akcje plakatowe, gazetki o wpływie sportu na zdrowie 	
------------------------------------	---	--

Relacje i współpraca.

zakres oddziaływań	oddziaływania profilaktyczne	osoby odpowiedzialne za działania
1. Współpraca z rodzicami w obszarze profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> • wymiana informacji o potrzebach i zagrożeniach między rodzicami a szkołą, szkołą a rodzicami (zebrania z rodzicami, indywidualne rozmowy) • przekazywanie rodzicom wiedzy na temat psychologicznych, prawnych i społecznych skutków ryzykownych zachowań (spotkania z prawnikiem, psychologiem, policjantem) • informowanie rodziców o formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej proponowanej przez szkołę, ofertach różnorodnych instytucji wspierających wychowanie i opiekę • udostępnianie w bibliotece i na stronie internetowej szkoły Statutu Szkoły, szkolnych programów, procedur, itp. 	wychowawcy pedagog

	<ul style="list-style-type: none"> informowanie rodziców o obowiązujących w szkole regułach i sankcjach za ich łamanie, a także o procedurach postępowania szkoły w przypadku problemów dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych, np. wysoka absencja szkolna (zebrania z rodzicami, indywidualne rozmowy z rodzicami w przypadku zaistniałego problemu) comiesięczne popołudniowe konsultacje z nauczycielami wszystkich przedmiotów umożliwiające rodzicom i nauczycielom omówienie problemów danego ucznia udostępnianie rodzicom różnorodnych poradników dotyczących uzależnień, problemów wychowawczych, przemocy w rodzinie, itp. znajdujących się w bibliotece szkolnej 	
2. Wdrażanie rodziców i uczniów do wspólnego rozwiązywania problemów.	<ul style="list-style-type: none"> stały kontakt z domem rodzinnym ucznia ustalanie wspólnie z rodzicami indywidualnych programów oddziaływań kontrolno-interwencyjnych indywidualne konsultacje prelekcje specjalistów dotyczące silnej więzi emocjonalnej w rodzinie rozwiązywanie problemów w klasie poprzez dyskusje i negocjacje w grupie – lekcje wychowawcze, zebrania z udziałem rodziców i uczniów 	wychowawcy pedagog
3. Integracja środowiska szkolnego jako	<ul style="list-style-type: none"> integracja uczniów ze sobą i ze środowiskiem szkoły poprzez: 	wychowawcy

<p>sposób na utworzenie atmosfery szkolnej przyjaznej każdemu uczniowi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ klasowe spotkania integracyjne (np. Wigilie klasowe) ✓ organizowanie imprez i uroczystości, w które zaangażowana jest cała społeczność uczniowska ✓ angażowanie uczniów do działań i prac w Samorządzie Uczniowskim <ul style="list-style-type: none"> • integrowanie środowiska nauczycielskiego oraz podnoszenie jego kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów ucznia: <ul style="list-style-type: none"> ✓ szkoleniowe rady pedagogiczne ✓ udostępnianie literatury i różnorodnych materiałów informacyjnych dotyczących metod pracy wychowawczej, zjawisk psycho-społecznych, przepisów prawnych w bibliotece szkolnej • praca i wymiana doświadczeń w nauczycielskich zespołach przedmiotowych, zespole wychowawczym oraz zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej 	
<p>4. Współpraca z instytucjami pomocowymi w zakresie rozwiązywania problemów ucznia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypracowanie wspólnego kierunku działań wychowawczo-terapeutycznych wobec uczniów, którzy są jednocześnie podopiecznymi instytucji • wymiana informacji z pracownikami instytucji (Policja, MOPS, Sąd, PPP, Straż Miejska) w indywidualnych spotkaniach i rozmowach dotyczących uczniów 	<p>pedagog wychowawcy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • uzyskiwanie opinii i zaleceń do pracy z młodzieżą od instytucji • organizowanie pogadanek i spotkań uczniów z przedstawicielami instytucji 	
--	---	--

Pomoc i wsparcie.

zakres oddziaływań	oddziaływania profilaktyczne	osoby odpowiedzialne za działania
<p>1. Rozwiązania organizacyjne dotyczące pomocy uczniom w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, sytuacji kryzysowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działanie w szkole zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zespołu wychowawczego – opracowujących formy działań dostosowane do danego ucznia • indywidualizowanie podejścia do uczniów wg zaleceń i opinii PPP • zajęcia ze specjalistami dostosowane do problemu ucznia • zajęcia wyrównawcze dostępne dla uczniów z problemami w nauce • kierowanie uczniów i rodziców do zewnętrznych instytucji pomocowych • pomoc uczniom w odrobieniu zadań domowych i przygotowaniu się do lekcji w czytelni biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej • gabinet pedagoga/psychologa szkolnego – dostępny - miejscem rozładowania przez uczniów napięć emocjonalnych 	<p>wszyscy nauczyciele pedagog</p>
<p>2. Pomoc uczniom z problemami emocjonalnymi, materialnymi,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działania interwencyjne w przypadku problemów wynikających z trudnej sytuacji rodzinnej 	<p>pedagog</p>

<p>zaniedbanymi opiekunów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc i wsparcie dla uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej • współpraca z instytucjami: MOPS, GOPS, UM (stypendia, darmowe posiłki, wyprawki, itp.) • doraźna pomoc materialna: akcja świątecznych paczek żywnościowych, pomoc rzeczowa • umożliwienie zakupu używanych podręczników przez organizowanie szkolnych kiermaszy w bibliotece 	
--------------------------------	---	--

EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest ocena skuteczności podejmowanych działań. Oceny efektów realizacji elementów profilaktyki dokonuje się w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej – podsumowujących pracę w pierwszym i drugim semestrze roku szkolnego. Ocenie poddawane są następujące elementy:

- funkcjonowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- tematyka pedagogizacji rodziców uczniów na spotkaniach z wychowawcami klas,
- realizacja zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz poradni specjalistycznych,
- realizacja tematyki profilaktyki zawartych w planach pracy wychowawców klas,
- udział nauczycieli w formach zewnętrznego doskonalenia zawodowego z zakresu profilaktyki,
- realizacja programów profilaktycznych,
- występowanie czynników, rodzajów i przyczyn zachowań ryzykownych,
- występowanie czynników chroniących.

ANEKS do PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYKI w Zespole Szkół Budowlanych w Legnicy

I. Rozwój zdrowotny- postawy prozdrowotne

Zadania:

- ❖ wpajanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych
- ❖ przeciwdziałanie nałogom i uzależnieniom
- ❖ promowanie zdrowego stylu życia
- ❖ uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych
- ❖ propagowanie modelu aktywnego spędzenia wolnego czasu
- ❖ wskazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska przyrodniczego
- ❖ wyrabianie nawyków radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi
- ❖ przeciwdziałanie wadom postawy
- ❖ wdrażanie zasad zdrowego sposobu odżywiania się

Formy realizacji:

- realizacja działań zawartych w Programie Wychowawczym i Profilaktyki
- realizacja projektu edukacyjnego dot. zdrowia
- udział w konkursach promujących zdrowy styl życia
- integracja między przedmiotowa (wychowanie fizyczne, biologia, chemia...)
- organizowanie konkursów plastycznych (np. na plakat promujący zdrowy styl życia)
- włączenie się w akcje ogólnopolskie promujące zdrowy styl życia (np. „Dzień bez papierosa”)
- organizowanie klasowych i ogólnoszkolnych imprez rekreacyjno – sportowych
- organizowanie Festynu szkolnego- pozyskanie środków finansowych z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii
- wyjazdy klasowe łączące aktywny wypoczynek z edukacją ekologiczną
- poznanie technik konstruktywnego radzenia sobie ze stresem

II. Ochrona klimatu

Zadania:

- ❖ podnoszenie świadomości ekologicznej
- ❖ uświadomienie wpływu niskiej emisji na zmiany klimatyczne (CO₂)
- ❖ zachęcanie do recyklingu (zbiórka makulatury, baterii, elektrośmieci czy plastikowych nakrętek)

- ❖ uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych
- ❖ wskazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego
- ❖ rozpoznanie naturalnych i wywołanych działalnością człowieka czynników mających wpływ na zmiany klimatyczne
- ❖ poznanie pojęcia „śladu węglowego”
- ❖ wdrażanie zasad zdrowego sposobu odżywiania się
- ❖ edukacja odnośnie zmniejszenia tempa globalnego ocieplenia

Formy realizacji:

- udział w konkursach dotyczących klimatu
- integracja między przedmiotowa (biologia, chemia, fizyka, WOS, EDB, geografia, przedmioty zawodowe rolnicze)
- organizowanie konkursów plastycznych
- włączenie się w akcje ogólnopolskie promujące ochronę klimatu
- udział w debatach tematycznych
- tworzenie ekosystemów na lekcjach przedmiotów zawodowych
- przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej
- zorganizowanie akcji pozwalającej zaoszczędzić surowce i energię

III. Gospodarowanie środkami finansowymi

Zadania:

- ❖ podnoszenie świadomości właściwego podejścia do finansów
- ❖ uczenie asertywności
- ❖ poznawanie różnic między reklamą a rzeczywistością
- ❖ nauka relatywnej wartości pieniądza
- ❖ budowanie poczucia własnej wartości
- ❖ umiejętność zarządzania pieniędzmi
- ❖ praktyczne rady i wskazówki, nabycie umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu
- ❖ zachęcanie do działalności charytatywnej
- ❖ uświadomienie zagrożeń wynikających ze spekulacji na rynku kryptowalut

Formy realizacji:

- udział w spotkaniach z przedstawicielami banków
- integracja między przedmiotowa (matematyka, przedsiębiorczość, WOS, EDB, geografia, przedmioty zawodowe)
- organizowanie konkursów plastycznych
- włączenie się w akcje ogólnopolskie np. „Góra grosza”
- udział w debatach tematycznych
- przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej dot. wartości pieniądza
- udział w akcjach charytatywnych
- praca w szkolnym miniprzedsiebstwie

IV. Elementy doradztwa zawodowego

Zadania:

- ❖ Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów kierunku właściwej samooceny możliwości psychofizycznych pomocnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.
- ❖ Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych danemu poziomowi kształcenia
- ❖ Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej
- ❖ Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych (miasto-wieś) oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
- ❖ Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej oraz poznawanie zawodów przyszłości w kraju i UE.
- ❖ Włączenie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole
- ❖ Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa na terenie szkoły
- ❖ Prowadzenie diagnozy szkół wyższych i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian rynku pracy

Formy realizacji:

- Spotkania z doradcą zawodowym- pracownikiem poradni psychologiczno-pedagogicznej
- Spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni
- Spotkania z przedstawicielami zakładów pracy
- Udział w wycieczkach zawodoznawczych
- Udział w targach edukacyjnych
- Udostępnienie uczniom informatorów i publikacji z zakresu doradztwa
- Oceniać predyspozycje uczniów poprzez zastosowanie testów psychometrycznych i narzędzi doradczych (programy komputerowe).